

KOMUNIKAT ZARZĄDU POLSKIEGO INSTYTUTU STUDIÓW NAD SZTUKĄ ŚWIATA Nr 11 (38) Listopad 2015 roku

KOMUNIKAT ZARZĄDU POLSKIEGO INSTYTUTU STUDIÓW NAD SZTUKĄ ŚWIATA

Nr 11 (38)

Listopad 2015 roku

[Pobierz PDF](#)

Zarząd i Zarząd Oddziału zapraszają na konferencje:

Sztuka polska na Ziemiach Zachodnich i Północnych 1945-1981

Wrocław, 16-18. 11. 2015 - Muzeum Architektury i Muzeum Narodowe

Program -załącznik 1

Afrykańska tradycja - afrykańska nowoczesność

Łódź, 19-20. 11. 2015 - Katedra Historii Sztuki UŁ

Program - załącznik 2

Załącznik 1

Sztuka polska na Ziemiach Zachodnich i Północnych 1945-1981

PROGRAM

poniedziałek, 16 listopada 2015	
Muzeum Narodowe	
9.00-9.30 Przywitanie gości: prof. dr hab. Piotr Oszczanowski - Dyrektor Muzeum Narodowego, prof. dr hab. Jerzy Malinowski, prof. dr hab. Anna Markowska, prof. dr hab. Agnieszka Zabłocka-Kos, mgr Zofia Reznik po powitaniu obrady toczą się równolegle w Muzeum Architektury oraz Muzeum Narodowym	

Muzeum Architektury	Muzeum Narodowe
<p>9.50 Przywitanie gości przez dr. Jerzego Ilkosza - Dyrektora Muzeum Architektury Moderator: prof. dr hab. Jerzy Malinowski 10.00-10.20 prof. dr hab. Agnieszka Zabłocka-Kos (Uniwersytet Wrocławski), <i>Inna czy taka sama? Architektura na "Ziemiach Odzyskanych" w kontekście Europy Środkowej</i> 10.20-10.40 dr inż. arch. Błażej Ciarkowski (Uniwersytet Łódzki), <i>Odbudowa, modernizacja czy destrukcja? Polityka i architektura na Ziemiach Odzyskanych</i> 10.40-11.00 Dariusz Wędzina (Uniwersytet Wrocławski), <i>Kierunek awangarda - koncepcje odbudowy miast historycznych po II wojnie światowej na Dolnym Śląsku</i> 11.00-11.20 dr Agata Gabiś (Uniwersytet Wrocławski), <i>Morze budowania? Wrocławska architektura 1956-1970</i></p> <p>11.20-12.00 Dyskusja, przerwa na kawę</p> <p>Moderator: prof. dr hab. inż. Jerzy Uścińowicz 12.00-12.20 dr inż. arch. Piotr Fiuk (Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny), <i>„Nowoczesna” architektura w zrujnowanej dzielnicy staromiejskiej Szczecina po 1945 roku — koncepcja modernistycznego osiedla mieszkaniowego wobec idei przywrócenia historycznej struktury</i> 12.20-12.40 Małgorzata Buchholz-Todoroska (Muzeum Narodowe w Gdańsku), <i>Stary Sopot i nowi sopocianie. Przewartościowanie miasta i jego architektury po 1945 roku</i> 12.40-13.00 Monika Ożóg (Uniwersytet Wrocławski), <i>Polacy wobec prapapiastowskiego dziedzictwa: pomysły na głogowską kolegiatę przed 1981 rokiem</i></p> <p>13.00-13.50 Dyskusja</p>	<p>Moderator: prof. dr hab. Romuald Kaczmarek 9.40-10.00 dr hab. Magdalena Gołaczyńska (Uniwersytet Wrocławski), <i>Sztuka otwarta - Międzynarodowe Festiwale Teatru Otwartego. Wrocław jako forum studenckie dla Europy Środkowej</i> 10.00-10.20 dr Andrzej Jarosz (Uniwersytet Wrocławski), <i>Nowa Ruda na kulturalnej mapie PRL-u</i> 10.20-10.40 Magdalena Zięba (Uniwersytet Wrocławski), <i>Sztuka jako narzędzie propagandy. Biennale i sympozja na Ziemiach Odzyskanych</i> 10.40-11.00 dr Elżbieta Błotnicka-Mazur (Katolicki Uniwersytet Lubelski), <i>Oswajanie przestrzeni Ziem Odzyskanych. Od Biennale Form Przestrzennych w Elblągu do Sympozjum Plastycznego Wrocław '70</i> 11.00-11.20 Konrad Schiller (Instytut Sztuki PAN), <i>Gorączka sympozjalna - „złotogronowe” eksperymenty z nowoczesnością. Wybrane przykłady wystaw i sympozjów „Złotego Grona” w Zielonej Górze w ujęciu horyzontalnym</i></p> <p>11.20-12.00 Dyskusja, przerwa na kawę</p> <p>Moderator: dr hab. Magdalena Gołaczyńska 12.00-12.20 dr Joanna Filipczyk (Muzeum Śląska Opolskiego), <i>Bez oparcia o dawne tradycje... Wystawy Plastyki Ziem Nadodrzańskich</i> 12.20-12.40 Anna Pietrzak (Muzeum Narodowe w Kielcach), <i>Sympozjum - plener „Szlak Kopernika”</i> 12.40-13.00 dr Grażyna Kobrzeniecka-Sikorska (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski), <i>Wystawy jubileuszowe plastyki olsztyńskiej w latach 1946-1980 jako wyraz ideowych założeń polityki kulturalnej władz PRL-u wobec Ziem Odzyskanych</i></p> <p>13.00- 13.50 Dyskusja</p>
14.00-15.00 Lunch	

<p>Moderator: prof. dr hab. Agnieszka Zabłocka-Kos 15.00-15.20 prof. dr hab. inż. Jerzy Uścińowicz (Politechnika Białostocka, Polski Instytut Studiów nad Sztuką Świata), <i>Syntezy wartości w architekturze i sztuce sakralnej Ziemi Zachodnich i Północnych Polski po 1945r.</i> 15.20-15.40 Dorota Janisio-Pawłowska (Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny), <i>Rozwój architektury sakralnej na Pomorzu Zachodnim w latach 1945-81, na przykładzie archidiecezji szczecińsko-kamieńskiej</i> 15.40-16.00 dr hab. Barbara Ochendowska-Grzelak (Uniwersytet Szczeciński), <i>„Ożywił się i zaludnił odtąd kościół i nabrał wyglądu katolickiego”. Ewangelickie kościoły Szczecina projektu Adolfa Thesmachera (1880-1948) i ich adaptacja do wymogów kultu katolickiego</i> 16.00-16.20 dr Wojciech Pawłowski (Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie), <i>Przemiany założeń pałacowo parkowych i folwarcznych po drugiej wojnie światowej na terenie Pomorza Zachodniego</i></p> <p>16.20-17.00 Dyskusja, przerwa na kawę</p> <p>Moderator: dr hab. Barbara Ochendowska-Grzelak 17.00-17.20 Tomasz Sachanowicz (Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny), <i>Twórczość Zbigniewa Abrahamowicza na tle architektury lat 1945-1989 w Szczecinie</i> 17.20-17.40 Kamila Storz (Karlsruher Institut für Technologie), <i>Wartość użytkowa i wzorotwórcza niemieckiego budownictwa wiejskiego na Warmii i Mazurach</i> 17.40-18.00 Kinga Siewior (Uniwersytet Jagielloński), <i>„Odzyskiwanie” krajobrazu</i></p> <p>18.00-18.30 Dyskusja</p>	<p>Moderator: prof. dr hab. Dariusz Matelski 15.00-15.20 prof. dr hab. Jolanta Dąbkowska-Zydroń (Uniwersytet Artystyczny w Poznaniu), <i>Najnowsze wymogi nowoczesności („Panorama północy” 22 luty 1959). Obraz polskiej sztuki w Magazynie Ziemi Północnych 1959 roku</i> 15.20-15.40 dr Szymon Piotr Kubiak (Muzeum Narodowe w Szczecinie), <i>Organizmy pionierskie. Kultura wizualna Szczecina w pierwszych latach po II wojnie światowej</i> 15.40-16.00 dr Roman Lewandowski (Uniwersytet Śląski w Katowicach), <i>„W Polsce Ludowej, o którą walczyłem, przeżyłem piekło”. Szkic o współzałożycielu Grupy Krakowskiej – Bolesławie Stawińskim</i> 16.00-6.20 dr Łukasz Guzek (Akademia Sztuk Pięknych w Gdańsku), <i>Leszek Przyjemski i jego „ulubiony krajobraz”</i></p> <p>16.20-17.00 Dyskusja, przerwa na kawę</p> <p>Moderator: Zofia Reznik 17.00-17.20 prof. dr hab. Dariusz Matelski (Uniwersytet Adama Mickiewicza), <i>Sztuka polska na Ziemiach Zachodnich i Północnych w świetle "Dziennika wypadków" prof. Karola Estreichera jr. z lat 1945-1984</i> 17.20-17.40 prof. dr hab. Anna Markowska (Uniwersytet Wrocławski), <i>Nerki cielece profesora Gepperta czyli narracje o sztuce Wrocławia</i> 17.40-18.00 prof. Zbigniew Makarewicz (Akademia Sztuk Pięknych we Wrocławiu), <i>Arytmia. O niektórych aspektach artystycznej awantury na Ziemiach Zachodnich</i></p>
<p style="text-align: center;">18.00-18.30 Dyskusja</p> <p>18.30-19.15 oprowadzanie po kolekcji sztuki nowoczesnej (tuż przed przeniesieniem zbiorów do Pawilonu Czterech Kopuł) przez kustosa MNW, Muzeum Narodowe</p>	

Wtorek, 17 listopada	
Muzeum Architektury	Muzeum Narodowe
<p>Moderator: Michał Duda 9.00-9.20 dr inż. arch. Ryszard Nakonieczny (Politechnika Śląska), <i>Rola gliwickiego środowiska architektonicznego w kształtowaniu kultury budowlanej Gliwic, Zabrze i Opola</i> 9.20-9.40 dr inż. arch. Agata Szmitkowska (Politechnika Białostocka), <i>Architektura wybranych ośrodków czasowych Pojezierza Mazurskiego w latach 1945-1980</i> 9.40-10.00 Maciej Słomiński (Narodowy Instytut Dziedzictwa), <i>Powojenne wyposażenia i wystroje kościołów Szczecina. O narodzinach i zmierzchu współczesnej sztuki sakralnej</i> 10.00-10.20 Emilia Dziewiecka, <i>Wędrujące pomniki czyli przeniesienie trzech lwowskich monumentów do Wrocławia, Gdańska i Szczecina w latach 1956-1965</i> 10.20-10.40 dr hab. Kazimierz Ożóg (Uniwersytet Opolski), <i>Marian Nowak: pomiędzy małą formą a monumentem</i></p> <p>10.40-11.40 Dyskusja i przerwa na kawę</p> <p>Moderator: dr Wojciech Szymański 11.40-12.00 dr Tomasz Dziubecki (Politechnika Białostocka), <i>Dzieła sztuki sakralnej Kazimierza Bieńkowskiego (1907-1993) na Pomorzu Zachodnim</i> 12.00-12.20 dr Waldemar Kopczyński (Uniwersytet Szczeciński), <i>Pomniki „braterstwa broni” w kontekście antropologii miasta regionu zachodniopomorskiego</i> 12.20-12.40 dr Tomasz Mikołajczak (Akademia Sztuk Pięknych we Wrocławiu), <i>Wrocławskie wnętrza Władysława Winczego</i> 12.40-13.00 dr Aleksandra Sumorok (Akademia Sztuk Pięknych w Łodzi, Polski Instytut Studiów nad Sztuką Świata), <i>Geografia a wnętrza socrealistyczne. Między obfitością a wykluczeniem. Kilka uwag badawczych</i> 13.00-13.50 Dyskusja</p>	<p>Moderator: prof. dr hab. Anna Markowska 9.00-9.20 Barbara Baworowska (Muzeum Narodowe we Wrocławiu), <i>Cwenarski, Rosołowicz. Bardzo wrocławska historia windowania sztuki wzwyż</i> 9.20-9.40 Katarzyna Wróblewska (Uniwersytet Gdański), <i>Sopockie Festiwale Sztuk Plastycznych w latach 1949-1956</i> 9.40-10.00 Magdalena Worłowska (Uniwersytet Wrocławski), <i>Sztuka zaangażowana ekologicznie na sympozjach i plenerach na Ziemiach Zachodnich i Północnych w latach 60. i 70. (Osieki, Zgorzelec, Zielona Góra)</i> 10.00-10.20 dr Anna Dzierżyc-Horniak (Polski Instytut Studiów nad Sztuką Świata), <i>Od konstruktywistycznej utopii do niemożliwego. Elbląg 65 i Wrocław `70 w ujęciu Zbigniewa Gostomskiego</i> 10.20-10.40 Zofia Reznik, <i>Od rzeczy. Mówiona historia sztuki na Ziemiach Zachodnich</i></p> <p>10.40-11.40 Dyskusja i przerwa na kawę</p> <p>Moderator: dr Joanna Filipczyk 11.40-12.00 dr Anita Wincencjusz-Patyna (Akademia Sztuk Pięknych we Wrocławiu), <i>Nieznana twórczość znanych artystów. Grafika projektowa Wandy Gołkowskiej</i> 12.00-12.20 dr Hubert Bilewicz (Uniwersytet Gdański), <i>Porwanie Europy: narodziny szkoły sopockiej między traumą a idyllą</i> 12.20-12.40 dr Ewa Gładkowska (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie), <i>Powojenne środowisko artystów plastyków Olsztyna. Między ludowością, socrealizmem a polską racją stanu</i> 12.40-13.00 Lucjan Hanak (Muzeum Pomorza Środkowego w Słupsku), <i>Ignacy Bogdanowicz nowator - artysta i organizator</i></p> <p>13.00-13.50 Dyskusja</p>
14.00- 15.00 Lunch	

<p>Moderator: dr Agata Gabiś 15.00-15.20 dr Wojciech Szymański (Uniwersytet Wrocławski), <i>Zygmunt Kurczyński: rzeźbiarz lwowski we Wrocławiu</i> 15.20-15.40 Anna Zelmańska-Lipnicka (Akademia Sztuk Pięknych w Gdańsku), <i>Franciszek Duszeńko (1925-2008) - uczeń Mariana Wnuka. Nakreślić kształt</i> 15.40-16.00 Katarzyna Schatt-Babińska (Uniwersytet Łódzki), <i>Co z ponemieckim mieniem nieruchomym? Kilka słów o prawnych aspektach i stanie zachowania pałaców na terenie Ziemi Odzyskanych po zakończeniu II wojny światowej</i> 16.00-16.20 dr Karolina Tomczak, <i>Pomniki Xawerego Dunikowskiego z lat PRLu - artystyczna interpretacja historii Ziemi Zachodnich i Północnych wobec wymagań komunistycznej władzy</i> 16.20-16.40 prof. dr hab. Romuald Kaczmarek (Uniwersytet Wrocławski), <i>Metaloplastyka wernakularna na Dolnym Śląsku</i> 16.40-17.00 Maria Marszałek (Uniwersytet Wrocławski), <i>Ekfrazja jako pocztówka - zabytki architektury Wrocławia w polskiej poezji powojennej</i> 17.00- 18.00 Dyskusja, kawa</p>	<p>Moderator: dr Andrzej Jarosz 15.00-15.20 dr Sylwia Świsłocka-Karwot, (Uniwersytet Wrocławski), <i>Pięć twarzy Mony Lizy</i> 15.20-15.40 dr Magdalena Howorus-Czajka (Uniwersytet Gdański), <i>Mitologia piastowska - forma, funkcja, kontekst w pomnikach na Ziemiach Odzyskanych okresu PRL</i> 15.40-16.00 Dorota Miłkowska (Akademia Sztuk Pięknych we Wrocławiu), <i>Plakat twórców wrocławskich</i> 16.20-16.40 dr hab. Elżbieta Kal (Akademia Pomorska w Słupsku), <i>Od dialogu do powtórzenia. Malarze „szkoły sopockiej” u źródeł swoich obrazów</i> 16.40-17.00 Adam Grudzień (Akademia Sztuk Pięknych we Wrocławiu), <i>Sensybilizm - późny dadaizm, czy tricksteryzm zbyt wczesny?</i> 17.00-18.00 Dyskusja, kawa</p>
<p>20.00-22.00 pokaz filmu Barbary Maroń „Artystyczne awangardy Wrocławia lat 60. i 70. XX wieku - śladami absolwentów Państwowej Wyższej Szkoły Sztuk Plastycznych w ASP we Wrocławiu” i dyskusja z autorką filmu, Akademia Sztuk Pięknych we Wrocławiu, ul. Traugutta 21</p>	

Załącznik 2

AFRYKAŃSKA TRADYCJA - AFRYKAŃSKA NOWOCZESNOŚĆ

AFRICAN TRADITION - AFRICAN MODERNITY

Pałac Alfreda Biedermanna (ul. Franciszkańska 1/5, Łódź)

The Palace of Alfred Biedermann (1/5 Franciszkanska Street, Lodz)

19 LISTOPADA / NOVEMBER 19TH 2015

11.00 - powitanie uczestników / welcome speech and opening remarks:

Prof. dr hab. Zofia Wysokińska - Rektor Uniwersytetu Łódzkiego ds. współpracy z zagranicą / Pro-Rector in Charge of International Affairs - Professor Zofia Wysokińska Ph.D

Prof. dr hab. Krzysztof Stefański - Kierownik Katedry Historii Sztuki Uniwersytetu Łódzkiego - President of the History of Art Department of University of Lodz -

- Professor Krzysztof Stefański Ph.D

Prof. dr hab. Jerzy Malinowski - Prezes Polskiego Instytutu Studiów Nad Sztuką Świata / President of the Polish Institute of World Art Studies - Professor Jerzy Malinowski Ph.D

dr hab. Małgorzata Szupejko - Członek Zarządu Polskiego Towarzystwa Afrykanistycznego / Member of the Executive Board of the Polish Society of African Studies -

- Professor Małgorzata Szupejko Ph.D.

dr hab. Aneta Pawłowska - Przewodnicząca Komitetu Organizacyjnego Konferencji - Chair of Organizing Committee of the Conference - Professor Aneta Pawłowska Ph.D

11.20-12.40 - obrady / proceedings

Prowadzenie /Chair: dr hab. Aneta Pawłowska

Sala A / Room A: Kultura - Tradycja / Culture - Tradition

PhD Olatunji Alabi Oyeshile (University of Ibadan, Nigeria) *Re-Theorizing Indigenous African Arts and Aesthetics for African Development: The Yoruba Example*

Prof. dr Abedalrazak Al-Nasiri (Wasit University, Iraq) - *Cultural Modernity in Zanzibar 1890-1939*

PhD Olanrewaju Abdul Taofik Shitta-Bey (Lagos State University, Nigeria) - *Africa, development, and the imperative of indigenous languages*

Mgr Sabina Brakoniecka (UW) - *Radical Muslim preachers in northern Nigeria and new means of publicizing sermons*

12.40-13.10 - dyskusja i przerwa kawowa / discussion and coffee break

13.30 - zwiedzanie wystawy „W służbie władców i czarowników. Sztuka Nigerii” (Muzeum Archeologiczne i Etnograficzne, Plac Wolności 14) / visiting the exhibition “On the service of the Lords and Witchcrafts. The Art of Nigeria” (Museum of Archaeology and Ethnography in Lodz, Plac Wolności 14)

15.30-17.10 - obrady / proceedings

Sala A / Room A: Sztuka europejska wobec Afryki / European Art concerning Africa

Prowadzenie /Chair: prof. dr hab. Eleonora Jedlińska

Dr hab. Grażyna Bobilewicz (IS PAN, PISnŚS) - *Obraz Afryki w malarstwie rosyjskim XX i początku XXI wieku / The image of Africa in Russian painting from the 20th and beginning of the 21st century*

Dr Agnieszka Kuczyńska (UMCS) - *Afryka surrealistów / Africa of Surrealists*

Dr Ewa Kubiak (UŁ) - *Czarnoskórzy i Mulaci w sztuce Brazylii w okresie kolonialnym / Black and mixed race people in Brazilian art in colonial period*

Dr hab. Aneta Pawłowska (UŁ) - *Inspirations, Imitations and Borrowings from Primitive Art by the 20th South African Artists*

Mgr Justyna Tomczak (Teatr Powszechny w Łodzi) - *Sztuka afrykańska jako składnik przestrzeni miejskiej a twórczość awangardowa: dadaizm / African Art as a component of urban space and*

creation of avant-garde works: Dadaism

Sala B / Room B: Historia - Ekonomia - Polityka / History - Economy - Policy

Prowadzenie /Chair: dr Ewa Kubiak

PhD Omolere Monday Ehinmore (Adekunle Ajasin University, Nigeria) - *The Status of the Monarchy in Post-Colonial Nigeria: The Yoruba Society in Historical Exploration*

Dr Piotr Robak (UŁ) - *Rola Afryki w brytyjskim handlu zagranicznym (kolonialnym) w XVIII w / The role of Africa in British foreign (colonial) trade in 18th century*

PhDs Shaibu Sunday Danladi (University of Economics, Prague) - *The Unsightly Modernization of Africans Underdevelopment & Dependency*

Mgr Dariusz Skonieczko (Państwowe Muzeum Etnograficzne w Warszawie) - *Symbolika flag państw anglofońskich Afryki Subsaharyjskiej / The use of symbol of Anglo-Saxon States flags in Sub-Saharan Africa*

B.A. Adedamola Adetiba (Adekunle Ajasin University, Nigeria) - *Malarial Fever and Traditional Medicine in Colonial Lagos: A Historical Examination*

17.10-17.40 - dyskusja / discussion

18.00 - kolacja / dinner

20 LISTOPADA / NOVEMBER 20TH 2015

9.30-11.30 - obrady / proceedings

Sala A / Room A: Architektura / Architecture

Prowadzenie /Chair: dr Julia Sowińska-Heim

Prof. dr hab. Swietłana Czerwonnaja (UMK) - *Nowoczesny meczet Afrykańskiego kontynentu / The modern mosque of African continent*

Dr inż. arch. Anna Rynkowska-Sachse (Sopocka Szkoła Wyższa) - *Współczesne centra turystyczne (visitors' centre) w krajobrazie naturalnym Namibii na przykładzie realizacji Nina Maritz Architects / Modern visitors' centre in natural landscape of Namibia in example of Nina Maritz' Architects realisation*

PhDs Hayder Shakir (Wasit University, Iraq) - *The Architecture in Zanzibar during the Period (1840 - 1890)*

Dr inż arch. kraj. Mariusz Antolak (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie) - *Współczesne trendy i zwyczaje związane z kształtowaniem przestrzeni antropogenicznej na Wyspach Zielonego Przylądka / Modern trends and habits combined with anthropogenical landscape of Cape Verde Islands*

Dr inż. arch. Błażej Ciarkowski (UŁ) - *Siła budująca i niszcząca zarazem - nowoczesna architektura w postkolonialnej Afryce / The power of creation and destruction - modern architecture in post-colonial Africa*

Sala B / Room B: Etnografia - Ethnography

Prowadzenie /Chair: prof. Anna Nadolska-Styczyńska

Ph.D. hab. István Tarrósy (University of Pécs) - *Refugees in their home country - Tanzanian Albinos, deeply rooted traditional beliefs and efforts to protect them*

M. Sc. Obinna Innocent Ihunna (Federal University Of Technology, Nigeria) - *How May We Speak of African Tradition and Modernity: Interrogating Meaning-making in Ritual Practices of Igbapu-Ozu among the Mbaise Igbo*

Mgr Magdalena Podsiadły (PAN) - *Maski ludu Nuna w rytuale inicjacji - symbolika i sztuka / The masks of Nuna People in initiation rites - use of symbols and art*

Mgr Edyta Łubińska (UJ) - *Putchu Guinadji - jeźdźcy Kotoko przeciw szaleństwu / Putchu Guinadji - Kotoko Riders against madness*

Mgr Halszka Wierzbicka (UMK) - *Inicjacja dziewcząt Lomwe. Wczoraj i dziś / Lomwe girls' initiation ceremony. Past and present*

Dr Magdalena Brzezińska (UW) - *Między tańcem wiejskim a „cywilizowanym”. Taniec toka-tina w Gwinei Bissau / Between country and "civilized" dance - Toka-tina dance in Bissau Guinea*

11.30-12.30 - dyskusja i przerwa kawowa / discussion and coffee break

12.30-13.50 - obrady / proceedings

Prowadzenie /Chair: dr hab. Grażyna Bobilewicz

Sala A / Room A: Sztuka współczesna / Modern Art

PhD Daniel Oluwafemi Ajayj (Adekunle Ajasin University, Nigeria) - *War metaphor and combative language in Abolore Akande Adigun's (9ice) hip hop music*

Dr Julia Sowińska-Heim (UŁ) - *African modern architecture in the context of national identity*

Dr Renata Díaz-Szmidt, dr Jakub Jankowski (UW) - *Pędzel zamiast karabinu - sztuka jako sprzeciw polityczny. Niepokorna twórczość Ramona Esono z Gwinei Równikowej / Brush instead of a gun - art as a political protest. Rebellious Art of Ramon Esono from Equatorial Guinea*

Mgr Małgorzata Baka-Theis (UMK) - *Postkolonialne hybrydy - współcześni artyści nigeryjscy wobec problemu kolonialnej historii Afryki / Post-colonial hybrids - modern Nigerian artists against the problem of colonial history of Africa*

Felix Olatunji (Ladoke Akintola University of Technology, Nigeria) - *Art as an Integral Form of Development in Africa*

13.50-14.20 - dyskusja / discussion

14.20 - zakończenie konferencji / end of the conference

INFORMACJE O ZAKOŃCZONYCH KONFERENCJACH:

Sztuka cerkiewna Rzeczypospolitej i krajów sąsiednich

Muzeum Okręgowe w Nowym Sączu, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego i Polski Instytut Studiów nad Sztuką Świata zorganizowały konferencję naukową dotyczącą historii sztuki cerkiewnej w Rzeczypospolitej i krajach sąsiednich, w dniach od 1 do 3 października. Obrady odbywały się w Miasteczku Galicyjskim przy ulicy Lwowskiej 226. W spotkaniu wzięli udział najlepsi specjaliści z ośrodków uniwersyteckich Krakowa, Warszawy, Gdańska oraz instytucji muzealnych w Białymstoku, Przemyślu, Sanoku, a także goście z zagranicy z Węgier, Słowacji i Ukrainy. Nasza konferencja miała na celu zgromadzenie uczonych zajmujących się w Polsce zagadnieniami związanymi z kulturą Chrześcijaństwa wschodniego i zainicjowanie debaty na temat aktualnego stanu polskiej historii sztuki dotyczącej dziedzictwa prawosławnego i greckokatolickiego. Chcieliśmy tym samym nawiązać do poprzednich spotkań organizowanych w innych miejscach Polsce, między innymi w Warszawie i Zakroczymiu, podczas których prowadzone były dyskusje na temat aktualnie prowadzonych prac i projektów, a wielu młodych uczonych miało okazję zaprezentowania wyników swoich poszukiwań.

W pierwszym dniu zaprezentowano kolekcje ikon w muzeach, w których w ostatnich latach przeprowadzono zmianę ekspozycji, szczególnie w Muzeum Historycznym w Sanoku oraz w Muzeum Archidiecezjalnym w Przemyślu. Przedstawiono również ikony z Podlasia, znane w wielu przypadkach z przekazów ikonograficznych, w postaci starych rycin, litografii i fotografii. Dodatkowo ukazano ikony nawiązujące do cudownych ikon, malowane w XVII i XVIII wieku. W drugiej części spotkania zaprezentowano przekazy literackie i ich nowy sposób odczytywania jako świadectwo wykształcenia Bizantyńczyków. Omówiono motywy ikonograficzne w malarstwie ikonowym i ściennym na Rusi (święci smokobójcy) i na Podlasiu (Akatyst). W kolejnym dniu badacze przedstawili zagadnienia związane z ikonografią cerkiewną, w tym również nieznane dzieła sztuki o bogatej symbolice. Pokazane zostały ikony pochodzące z Podlasia, Lubelszczyzny, Małopolski i Ukrainy Zachodniej. Uczni z Węgier i Słowacji zaprezentowali nam dzieła związane ze sztuką cerkiewną Kościoła unickiego. Ukraińscy uczestnicy zaznajomili uczestników konferencji z zabytkami pochodzącymi z kolekcji Lwowa. Pojawiły się również prezentacje cerkwi budowanych w XIX wieku w stylu neobizantyńskim w Polsce.

Konferencja zapoczątkowała stałe spotkania uczonych zajmujących się sztuką Europy Środkowej, z udziałem uczonych z sąsiednich krajów, nawiązując do dawnych Seminariów Niedzickich, które odbywały się w latach 1980 - 1991. Następne spotkanie przewidujemy w październiku 2016 roku.

Prof. Waldemar Deluga

Paryż i artyści polscy / Paris et les artistes polonais / Paris and the Polish Artists 1945-1989

W dniach 7-9 października 2015 roku w Centrum Sztuki Współczesnej „Znaki Czasu” w Toruniu odbyła się VI Konferencja Sztuki Nowoczesnej. Temat konferencji brzmiał „Paryż i artyści polscy / Paris et les artistes polonais / Paris and the Polish Artists 1945-1989”. Podczas trzydniowych obrad zaprezentowano blisko 40 referatów. Tym samym sesja stała się okazją do spotkania szerokiego grona badaczy zajmujących się różnymi aspektami tytułowego zagadnienia, stworzyła możliwość wymiany rezultatów badań prowadzonych do tej pory wśród historyków sztuki z całej Polski oraz zarysowała horyzont dalszych badań. Konferencję otworzyli prof. dr hab. Jerzego Malinowskiego, prezes i przewodniczący Komitetu Organizacyjnego, prof. dr hab. Elżbieta Basiul, Dziekan Wydziału Sztuk Pięknych UMK, oraz Stanislas Pierret, dyrektor Instytutu Francuskiego w Polsce - instytucji, która objęła patronat honorowy nad wydarzeniem. Patronem honorowym był także Marszałek Województwa Kujawsko-Pomorskiego Piotr Całbecki.

Zaprezentowane referaty oraz towarzysząca im dyskusja wyznaczyły trzy zasadnicze perspektywy

analizy materiału faktograficznego oraz jego interpretacji na gruncie historii sztuki. Wszystkie sytuowały się w obszarze geografii artystycznej oraz relacji kulturalnych i artystycznych pomiędzy Polską (a szerzej Europą Wschodnią) a Francją, a zwłaszcza Paryżem, utrzymującym pozycję najważniejszego - z punktu widzenia powojennej Polski - ośrodka sztuki światowej. Zakres tematyczny referatów objął: twórczość i działalność organizacyjną polskich artystów osiadłych i aktywnych w Paryżu, recepcję sztuki paryskiej (międzynarodowej) w Polsce w tym okresie oraz analizę artystycznych relacji rozwijanych pomiędzy ośrodkami wystawienniczymi w Polsce i Francji, a także dzięki kontaktom nieoficjalnym oraz relacjom osobistym artystów, krytyków i historyków sztuki z obu krajów.

Analizie poddane były zwłaszcza biografie artystyczne licznych twórców polskich, zarówno reprezentantów emigracji przedwojennej (w tym licznego grona artystów polsko-żydowskich), wciąż czynnych na gruncie artystycznego Paryża po zakończeniu drugiej wojny światowej, jak też przybywających nad Sekwanę polskich artystów generacji powojennej, których twórczość niejednokrotnie wpisywała się w zakres tzw. drugiej École de Paris, jak też - szczególnie w latach 60. i 70. - w obszar neoawangardy. Przedmiotem analizy była twórczość nie tylko malarzy, grafików, rzeźbiarzy i rzeźbiarek polskich, ale także zwrócono uwagę na działalność architektów oraz postulowano docelowe badania nad aktywnością licznych polskich fotografów we Francji w drugiej połowie XX w.

Bilans spotkania można określić jako bogaty i wielowątkowy. Konferencja, która zgromadziła specjalistów z różnych ośrodków uniwersyteckich oraz muzeów, a także reprezentujących Polski Instytut Studiów nad Sztuką Świata, stała się pretekstem nie tylko do prezentacji rezultatów badań poświęconych zagadnieniom szczegółowym, ale zarysowała kierunki dalszych prac badawczych. Spotkanie okazało się pod tym względem inspirujące, nie zamknęło prac badawczych nad tytułowym zagadnieniem, ale przeciwnie - dopiero go otworzyło. W trakcie obrad postulowano rozwinięcie współpracy w ramach międzynarodowego zespołu badawczego, proponowano wdrożenia planowanego projektu badawczo-naukowego, między innymi w postaci: gruntownych badań nad archiwami polskich artystów we Francji we współpracy z francuskimi ośrodkami badań nad sztuką, projektów wystawowych, a także - w dalszej perspektywie - leksykonu artystów, architektów i fotografów polskich oraz instytucji i ośrodków powiązanych z artystycznym Paryżem po drugiej wojnie światowej. Materiały pokonferencyjne zostaną wydane w formie opracowania książkowego z artykułami w języku angielskim i francuskim. Docelowa publikacja będzie także uzupełniona o teksty omawiające szczegółowe zagadnienia pominięte w trakcie obrad.

Dr Piotr Majewski

East Asian Theatres: Traditions - Inspirations - European / Polish Contexts

W dniach 20-22 października b.r. odbyła się w Krakowie międzynarodowa konferencja naukowa ***East Asian Theatres: Traditions - Inspirations - European / Polish Contexts***, zorganizowana przez Polski Instytut Studiów nad Sztuką Świata, we współpracy z Muzeum Sztuki i Techniki Japońskiej Manggha. Pierwsze dwa dni konferencji poświęcone były tradycjom i inspiracjom teatrów Azji Wschodniej, trzeci dzień - ich europejskim i polskim kontekstom. Podczas dziewięciu sesji

wyłożono czterdzieści referatów, w tym dwanaście dotyczących teatru chińskiego, dwadzieścia japońskiego, sześć koreańskiego i dwa interdyscyplinarne. Wśród czterdziestu pięciu uczestników i organizatorów konferencji, dwóch uczestników afiliowanych jest w Chińskiej Republice Ludowej, jeden w Republice Chińskiej (Tajwan), jeden w Czechach, czterech w Japonii, czterech w Korei, jeden w Niemczech, dwudziestu ośmiu w Polsce, dwóch w Stanach Zjednoczonych, jeden w Szwecji i jeden we Włoszech.

Wśród wydarzeń towarzyszących konferencji była wystawa **Aktorzy, lalki i gra cieni. Teatr w Chinach i Japonii**, przygotowana przez p. Małgorzatę Martini z Muzeum Manggha (wystawa czynna do 13 marca 2016 r.) oraz wieczór autorski profesora Zbigniewa Osińskiego, dotyczący jego najnowszej publikacji **Jerzy Grotowski's journeys to the East**, prowadzony przez dr Ię Rutkowską. Na zakończenie pierwszego dnia konferencji miała miejsce projekcja filmu **Nastazja**, koprodukcji polsko-japońskiej w reżyserii Andrzeja Wajdy. Na zakończenie drugiego dnia odbył się pokaz filmów wczesnego kina japońskiego z lat 1909-1916 z komentarzem, przygotowany przez prof. Hiroshi Komatsu z Uniwersytetu Waseda. Pokazowi filmów towarzyszyła muzyka fortepianowa na żywo w wykonaniu p. Aruto Matsumoto, absolwenta Katedry Kompozycji Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie. Ku zaskoczeniu organizatorów i uczestników, podczas konferencji miały miejsce także niezaplanowane występy artystyczne w wykonaniu kilkorga jej uczestników. Prof. Chan E. Park podczas swojego referatu dotyczącego *p'ansori* dała krótki pokaz tej sztuki scenicznej, a następnie akompaniowała grą na bębnie podczas występu prof. Kim Kee-hyunga. Podczas wieczornej sesji, państwo dr Jakub Karpoluk i Yoko Fujii Karpoluk, dali krótki pokaz sztuki z repertuaru teatru *no*. Te niezaplanowane pokazy sztuk scenicznych pokazały, że my, teatrologi, nie możemy żyć bez teatru; chcemy także wierzyć, że teatr nie może funkcjonować bez nas.

Maurycy Gawarski

---

70 lat niepodległości Indonezji

23 października 2015 r. w Muzeum Azji i Pacyfiku odbyła się konferencja włączająca się w obchody 70-lecia uzyskania niepodległości Indonezji, 60-lecia nawiązania stosunków dyplomatycznych między Polską i Indonezją oraz 20-lecia przystąpienia Polski do programu stypendialnego „Darmasiswa” prowadzonego przez Ministerstwo Edukacji i Kultury Republiki Indonezji. Organizatorami konferencji byli Instytut Studiów nad Sztuką Świata, Muzeum Azji i Pacyfiku oraz Ambasada Republiki Indonezji w Warszawie. Wykład otwierający, zatytułowany „Indonesia, Islam, Democracy and Politics of Multiculturalism” wygłosił prof. Azyumardi Azra – indonezyjski specjalista z zakresu tematów związanych z islamem i demokracją, były rektor Universitas Indonesia w Jakarcie.

Podczas obrad zaprezentowanych zostało 14 referatów, w większości opartych na własnych badaniach prowadzonych przez autorów w Indonezji. Dotyczyły one przede wszystkim przemian zachodzących w ciągu ostatnich 70 lat na gruncie kultury i sztuki (muzyka, taniec, batik, mała architektura, tatuaż, teatr). Omawiano także związki Polski i Indonezji (wymianę językową, kontakty muzyczne), pluralizm religijny, rozwój społeczno-ekonomiczny oraz pomoc rozwojową. Zgodnie z założeniami konferencji, spotkali się podczas niej przede wszystkim młodzi badacze, prezentujący szeroki wachlarz zagadnień. Konferencja była okazją nie tylko do podzielenia się wynikami pracy

naukowej, ale także do wzmacniania kontaktów i wymiany myśli w środowisku osób zainteresowanych Indonezją. Materiały z konferencji zostaną niebawem opublikowane.

Maria Szymańska-Ilnata

Facebook

Oddział Warszawski

<http://www.facebook.com/pages/Polski-Institut-Studi%C3%B3w-nad-Sztuk%C4%85-%C5%9Awiata/504390379582972>

Anna Sembiring - administrator profilu (ankasembiring@gmail.com.).

Oddział Krakowski

<https://www.facebook.com/PolskiInstytutStudiowNadSztukaSwiataKrakow?ref=hl>

Aleksandra Görlich - administrator profilu (krakow@world-art.pl)

Składki

Zarząd gorąco prosi i przypomina członkom o **płaceniu składek** za okres od rejestracji Instytutu, to znaczy od lipca 2011 roku (normalna składka - 10 zł; ulgowa dla doktorantów - 5 zł, dla emerytów i rencistów - również ulgowa 5 zł, wprowadzona uchwałą zarządu od października 2012 roku). Składki stanowią podstawowy fundusz, z którego możemy pokrywać koszty utrzymania lokalu Instytutu; czynsz za wynajem oraz rachunki za energię elektryczną i wodę to łącznie około 1000 zł miesięcznie.

Numer konta Instytutu w Credit Agricole Bank Polska:

24 1940 1076 3101 7420 0000 0000

„Lokal przy ul. Foksal 11 jest wykorzystywany na cele kulturalne przez Polski Instytut Studiów nad Sztuką Świata dzięki pomocy Miasta Stołecznego Warszawy - Dzielnicy Śródmieście.”